

CZU: 316.6:[070.447:32.019.5]"1988/1989"

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.4557061>

THE RISE OF A POLEMIC REPRESENTATION IN THE CONTEXT OF GLASNOST REFORM

Natalia COJOCARU

Moldova State University

This paper examines the sociogenesis of a polemic representation, paying close attention to the context of representational production. By means of content analysis of the written press from 1988-89, it will be illustrated how this representation originated in a context that retained past ideological characteristics both at the level of discourse and social practices and how it was presented to the *Other*. In the *perestroika* period, the official Soviet discourse, even if it was change-oriented, was thematized in the framework of the typical wooden language, so that the *new emancipated representation* (about *glasnost*) would not contradict the *hegemonic* one (of socialist ideology). Social conflict escalated when a group of intellectuals, taking advantage of the *glasnost reform*, engaged more seriously with the national issues and put forward this *polemic representation*, which opposed the *hegemonic* representation of the Soviet Communist Party. Based on in-depth interviews with participants in diverse protest actions from that period, I intended to elucidate how their polemic representation was *initially* shaped in confrontation with *Others* (those who did not share these beliefs), as well as how this was expressed at the level of intergroup relations, and how it is *now* presented by means of narrative discourses.

Keywords: *polemic representation, collective memory, themata, narrative discourses.*

EMERGENȚA UNEI REPREZENTĂRI POLEMICE ÎN CONTEXTUL POLITICII GLASNOST

În articol este examinată sociogeneza unei reprezentări polemice, o atenție specială fiind acordată contextului de elaborare reprezentățională. Prin analiza de conținut a presei scrise din perioada 1988-1989 va fi ilustrat cum s-a produs emergența acestei reprezentări în cadrul unui context care încă mai păstra caracteristicile ideologice ale trecutului, deopotrivă la nivel de discurs și de practici sociale, și cum era exprimată această reprezentare în relația cu *Celălalt*. În perioada restructurării (*perestroika*), discursul sovietic oficial, chiar dacă era orientat spre schimbare, conținea clișee tipice limbii de lemn, astfel încât *noua reprezentare emancipativă* (despre *glasnost*) să nu fie în contradicție cu cea *hegemonică* (ideologia socialistă). Conflictul social a escaladat atunci când un grup de intelectuali, în contextul oportunităților oferite de politica *glasnost*, au pus în discuție revendicări privind problemele naționale, ceea ce exprima o *reprezentare polemică* în opoziție cu *reprezentarea hegemonică* a partidului comunist. În baza interviurilor în profunzime realizate cu participanți la diverse acțiuni de protest din acea perioadă, vom evidenția cum această reprezentare polemică s-a articulat *inițial* prin confruntarea cu *Celălți* (care nu împărtășeau aceste convingeri), cum era exprimată la nivel intergrupuri și cum este prezentată *acum* în cadrul narațiunilor discursive.

Cuvinte-cheie: *reprezentări polemice, memorie colectivă, themata, discursuri narative.*

Prezentat la 22.10.2020

Publicat: februarie 2021